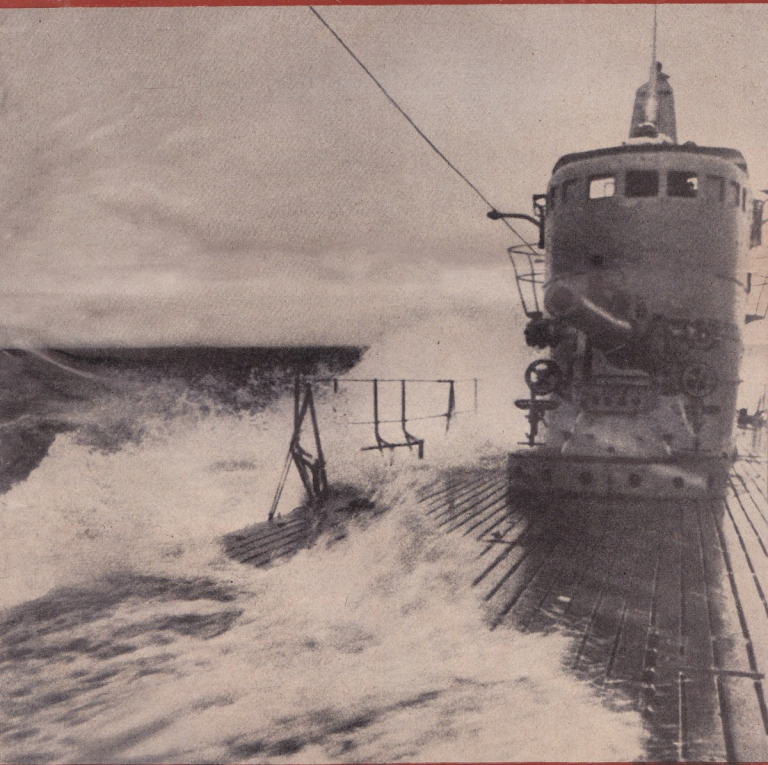

Культура • Искусство • Политика

Новая ЕВРОПА

Година V, кн. 7
Verlagsanstalt Leipzig 10

Въ Атлантически океанъ

14. апрель 1943 год.
Цена 3 лона. Für Deutschland 40 Pf.

ЕВРОПА СЛЕДЪ ВОЙНАТА

Днешната война, която разтърсва изъ основни цѣлото земно кълбо, ще има неминуемо капитални последици за бъдещето културно, политическо и стопанско положение на Европа.

Въ голѣмъ брой писма, които ние получаваме отъ наши читатели, ни се поставя въпросътъ, какъ ще бъде устроена Европа следъ войната. За да отговоримъ на този въпросъ, ние се отнесохме до редица видни личности на германската общественост. По-долу ние даваме накратко обществена гласност на полученитѣ отговори, понеже многобройнитѣ писма отъ наши читатели свидетелствуватъ за всеобщия интересъ къмъ този въпросъ и понеже отъ друга страна отговоритѣ ни се струватъ отъ извънредно голѣмо значение за всички наши читатели.

Въ Германия никой не се съмнява въ побе-

дата на Райха и неговитѣ съюзници. Твърдото убеждение, че само тази победа единствена може да донесе на Европа траенъ миръ и благосъстояние, създава, независимо отъ грамадната военна мощъ, онази голѣма морална сила, която е необходима, за да може войната да бъде завършена съ успѣхъ. Защото само успѣхътъ на Германия и нейнитѣ съюзници е въ състояние да спаси Европа отъ гибелъ.

На въпроса, какви възможности биха се явили, ако вмѣсто силитѣ на остана биха победили Съветитѣ и тѣхнитѣ англосаксонски съюзници, ние получихме следния отговоръ:

Първата възможностъ би била, щото Европа да бъде раздѣлена на една съветска и една британо-американска сфера на влияние. Съветскитѣ съюзъ ще бъде твърде много отслабенъ отъ страшната съпротива на Германия и нейнитѣ съюзници, които ще се борятъ до последни сили, за да може веднага да наложи своитѣ претенции върху цѣла Европа. По тази причина той ще трѣбва да се съгласи на споразумение съ Великобритания и Съединитѣ Щати, като известни области отъ Европа бждатъ подчинени на последнитѣ, а останалитѣ на болшевишка Русия. Това, обаче, нѣма да засегне крайната целъ на Съветскитѣ съюзъ, който се стреми да подчини на своето господство цѣла Европа, представляваща въ очитѣ на Съветитѣ само крайбръжна областъ и предна бойна зона на огромното евразийско (т. е. европейско-азиатско) пространство, за да се пренесе отъ тукъ болшевишката революция въ съгласие съ нейното основно схващане къмъ Англия, Америка и останалия свѣтъ.

До каква степенъ този планъ за свѣтвонна революция съставлява смисълъ и същностъ на болшеизма и че последниятъ никога не би се отказалъ отъ този планъ, безъ да отрече самъ себе си, това е ясно изразено още отъ неговия основателъ Ленинъ въ книгата му

Германски селянинъ обработва собствената си земя

„Следващитѣ задачи на Съветитѣ“: „Нашата неизмѣнна целъ е достигането на свѣтвно господство“.

Само за нѣколко години Съветскиятъ съюзъ ще може, благодарение на своя грамаденъ човѣшки резервоаръ и своя въоръжителенъ капацитетъ, да се съземе отново до степенъ, щото да пристѣпи къмъ осъществяване на своитѣ планове, като проникне съ сила въ британо-американската сфера на интереси. Още повече, че въ последната, комунистическиятъ революционни партии междувременно ще сж подготвили съ своята дейность почвата за улѣсняване на този новъ походъ на болшеvizма.

Една нова война въ Европа ще бжде неизбѣжната последица отъ това. Въ тази нова война ще застанатъ едни срещу други: отъ една страна фанатизиранитѣ отъ своята победа болшевишки маси, умножени отъ подчиненитѣ имъ народи съ тѣхнитѣ източници на сурови материали и въоръжения (особено въ Германия), и отъ друга страна революционнитѣ елементи отъ всички страни, подкрепени може би отъ задокоеански войски.

Въ тази втора европейска война срещу болшеvizма, обаче, новиятъ отбранителенъ фронтъ не ще може да противопостави на болшевишкия напоръ същата съпротива, която днесъ германската армия и нейнитѣ съюзници оказватъ. Тази констатация добива още поголѣмо значение, като се има предъ видъ, че и Съединенитѣ Щати ще бждатъ поглѣнати отъ своитѣ грижи въ връзка съ реорганизацията на стопанството си отъ военно къмъ мирновремено производство и затова не ще бждатъ готови за една нова голѣма война, още повече, че тѣ ще иматъ по-важни задачи за разрешаване въ срѣдна и южна Америка, въ новопридобититѣ територии въ Африка, а така сжщо и въ източна Азия, отколкото да водятъ една нова, скжпо коштуваща война въ напълно обидѣла Европа. Тѣзи нови задачи ще заангажиратъ освенъ това напълно цѣлия разполагаемъ корабенъ тонажъ. А знаймо е, какъвъ грамаденъ тонажъ е необходимъ за снабдяването на една милионна армия, която се бие на единъ фронтъ, намиращъ се задъ океана. Указание за това ни дава акцията на С. Щати въ северна Африка, която споредъ американ-

Гладуващи селяни въ Советска Русия

ски данни е ангажирала, при една армия отъ всичко нѣколко стотинѣ хиляди войници, само за първитѣ два месеца шестъ хиляди тона кораби.

Главната сила на Англия и С. Щати е въ тѣхнитѣ военни флоти, но тѣ не биха били въ състояние да спратъ победоносни походъ на Съветитѣ въ Европа. По този начинъ би настѣпилъ частъ за пълното болшевиизиране на Европа.

Втората възможность би била, щото Съединенитѣ Щати, съ огледъ на своя стремежъ къмъ свѣтвна политическа и стопанска експанзия, да поставятъ поддържането и запазването на добри отношения съ Съветския съюзъ по-високо отколкото своя интересъ къмъ Европа. Отъ това гледище тѣ може да решатъ да предоставятъ доброволно Европа на болшеvizма.

Въ такъв случай Англия сама, дори и при най-добра воля, не ще бжде въ състояние да влѣзе въ война съ болшевиизма. По този начинъ моментътъ за болшевиизиране на Европа ще настѣпи още по-скоро. Дори би могло да се спори, дали тази втора възможностъ не би означавала въ сжщностъ по-малко зло отколкото предвидената по-горе първа възможностъ.

На въпроса ни, какво поведение ще държи Германия въ случай на победа по отношение на другитѣ народи въ Европа, отговорено ни бѣ, че отъ германска страна се държи особено да се изтъкне преди всичко следното:

При победа на силитѣ отъ осѣта:

Днешното положение въ различнитѣ области, намиращи се понастоящемъ подъ военната окупация на силитѣ отъ осѣта, не може въ никой случай и въ никое отношение да се счита за мѣродавно и предрешаващо за бждещата уредба на положението въ Европа.

Това временно положение сега е непосредствена последица отъ войната и отъ създаденитѣ отъ нея извънредни обстоятелства, съ изчезването на които то, много естествено, ще се промѣни.

Отъ по-нататъшнитѣ разговори относно бждещото на Европа следъ войната ние добихме въ подробности следната картина:

При победа на съюзницитѣ:

I. Въ културно отношение

Културниятъ животъ на Европа, почиващъ на едно хилядолѣтно развитие, ще опредѣля и въ бждеще духовния, политически и стопански животъ на континента.

Гърцитѣ и римлянитѣ сложиха въ древността началото на това културно развитие. Отъ новото лѣтоброене насамъ то е тѣсно

свързано съ християнската религия.

Тази традиция не ще се измѣни съ нищо и въ бждеще. Всѣка страна ще има пълната свобода да поощрява и развива присжщитѣ и културни форми по начинъ, съответствуващъ на нейнитѣ национални особености.

Въ Европа ще изчезне всѣкакъвъ културенъ животъ, за да бжде замѣстенъ отъ безисторичния и антирелигиозенъ еврейско-болшевишки материализмъ.

Противорелигиозността на болшевиизма достига своя връхъ въ следнитѣ думи на Ленинъ: „Основата на марксизма съставлява материализмътъ, който е абсолютно безбожнически и който е решително противъ всѣка религия“. Наистина, въ времена на затруднения болшевизмътъ забулва своя сжщински характеръ подъ булото на културна търпимостъ, но при все това той е останалъ винаги досега вѣренъ на своя вътрешенъ законъ, макаръ че по искане на англичани и американи той не се отказа дори да пожертвува въ своята конституция принципа на безбожничеството. Следъ една победа надъ Европа той ще премахне свещеницитѣ, сжщо както въ Русия, Унгария, Испания, Финландия и балтийскитѣ страни, ще разруши църквитѣ и ще създаде отъ тѣхъ безбожнически музеи, складове и др. под.

Днесни почивни домове за майки и деца въ Роберле

II. Въ политическо отношение

Новият политически редъ въ Европа може да бжде изграденъ само върху сътрудничеството на всички европейски народи. Той не може да бжде осъщественъ само отъ една държава, па била тя и най-силната.

1. Всѣка здрава народностна единица се признава съ нейнитѣ национални особености, почиващи на историческото и развитие. Всѣки народъ, имащъ съзнание за своя дългъ къмъ Европа, има право на политическа самостоятелност и на участие въ изграждането на семейството на европейскитѣ народи.

Семейството на европейскитѣ народи се състои главно отъ тритѣ голѣми групи — германски, романски и славянски народи, наредъ съ които трѣбва да се иматъ предъ видъ, обаче, още и други важни, макаръ и числено по-малобройни групи. Славянскитѣ племена въ руското пространство сж се отчуждили, подъ влиянието на съветския режимъ и болшевишката идея, отъ останала Европа. Тѣхното възвръщане въ европейската общност е една отъ целитѣ на днешната война.

Точно идеята за расата изключва пренебрегването и заглушаването на изстрадалитѣ върху здрава основа народности сили.

Зле разбраната идея за расата иска едно степенуване на раситѣ споредъ тѣхната ценност и предвижда взаимна борба между отдаленитѣ раси, докато правилното схващане на идеята за расата подразбира, напроотивъ, единъ органически редъ на раситѣ споредъ тѣхнитѣ заложби и способности, и едно здраво сътрудничество помежду имъ, почиващо на тази база.

2. Новият редъ въ Европа не ще означава господство на единъ европейски народъ надъ другитѣ. Възприемането на една доктрина Монро, така както я тълкува и прилага Рузвелтъ за Америка, не може никога да се допусне за Европа. Съединенитѣ Щати се стремятъ къмъ пълно господство въ американския континентъ. 90-милионниятъ германския народъ, напроотивъ, отхвърля решително отъ себе си подозрението, че той искалъ да господствува надъ 390-тъ милиона жители отъ останалитѣ народи въ континентална Европа. Той е, напроотивъ, убеденъ, че съ прилагането на външна принуда биха били отблъснати тъкмо онѣзи сили, които той счита за най-ценни, вмѣсто да бждатъ привлечени.

Не държейки смѣтка за националнитѣ интереси на отдаленитѣ народи, новият политически редъ въ Европа ще се изгради на базата на държавния комунизъмъ.

1. Всѣка здрава народностъ съ нейнитѣ национални особености, почиващи на историческото ѝ развитие, ще бжде унищожена.

Болшевизмътъ и въ това отношение предпочита, обаче, отъ пропагандни съображения въ времена на затруднения да се прикрива подъ фалшива маска и да говори за национална автономност. Така напр., при въвеждането на болшевишкия режимъ въ пространството на бившата руска империя бѣха образувани национални републики, които бѣха обединени като автономни държави въ С.С.С.Р. Но, когато това бѣ постигнато съ подкрепата на националнитѣ срѣди отъ населението, тѣхнитѣ ръководни личности бѣха избити или заточени; лишенитѣ отъ тѣхнитѣ водачи маси се прелѣха въ болшевишката централна държава, а републикитѣ бѣха сведени до обикновени административни области.

2. Новият редъ въ Европа ще означава господството на съветската централна държава надъ денационализираниѣ народи на Европа. Въ противонационалния характеръ на болшевизма, въпрѣки всички опити за прикриване и маскиране, не се е промѣнило нищо до днесъ и не може никога да се промѣни. За болшевизма е отъ съществено значение да заличи преди всичко друго всѣка национална традиция. Въ това той вижда предпоставката за създаването на една изцѣло преданна нему и фанатизирана интелигенция.

Всѣка интелигенция, която е свързана съ традициитѣ на нацията, болшевизмътъ счита за свой естественъ врагъ, който на всѣка цена трѣбва да бжде унищоженъ.

3. Всѣки народъ самъ свободно ще решава, дали и какво да възприеме отъ постиженията и институциитѣ на другитѣ народи, които му се виждатъ ценни и полезни за самия него.

Германскиятъ народъ нѣма да има нищо противъ, ако други народи се възползватъ при своето преустройство отъ неговитѣ идеи и отъ неговия опитъ, както, отъ друга страна, и той самиятъ ще се стреми да използва за себе си едни или други постижения и институции на други народи, прилагайки ги съ огледъ на своитѣ условия. Тѣкмо на тази взаимностъ ще почива политическиятъ принципъ на новия редъ въ утрешна Европа. По този начинъ ще се запази на всѣки народъ неговата пълна политическа свобода въ общото семейство на европейскитѣ народи.

4. Всѣка човѣшка общностъ се нуждае отъ сѣществуването на редъ. Сѣщо и бждешата общностъ на европейскитѣ народи не може безъ такъвъ редъ. Когато, обаче, силитѣ на осыта предиявяватъ, претенцията да бждатъ ръководнитѣ сили на реда въ бждеща Европа, подъ това тѣ съвсемъ не разбиратъ право на вмѣшателство въ вътрешнитѣ работи на другитѣ народи и още по-малко диктатура на единъ народъ надъ другитѣ, а само челно мѣсто по пѣтя на организирането и гарантирането на европейския редъ, т. е. на едно здраво равновесие на силитѣ вътре въ Европа и осигуряване на нейното сѣществувание отъ външни опасности.

5. Така ще се създадатъ предпоставкитѣ за установяването на единъ траенъ европейски миръ, който ще може да предотврати повтарянето на нови военни усложнения на континента, подобни на събитията отъ последнитѣ тридесетъ години. Този миръ единственъ ще може да даде гаранцията за осѣществяването на едно трайно благосѣстояние въ Европа.

3. На европейскитѣ народи ще бжде отнета всѣка политическа свобода. Превърнатитѣ въ съветски републики европейски държави ще станатъ провинции на една единствена централна съветска държава, въ центъра на която решителната дума по всички въпроси ще има Москва.

4. Политическиятъ редъ въ Европа ще се изрази въ това,

че централната воля на комунистическата партия, образуваща гръбнака на съветската държава, ще се налага и въ най-малкото европейско село чрезъ подчиненитѣ на Москва политически комисари. Понеже Европа ще бжде лишена отъ своята ръководна интелигенция, нищо не ще може да се противопостави на провеждането на болшевишкитѣ цели.

5. Европейскиятъ миръ който би последвалъ една победа на болшевиизма, ще бжде изпълненъ отъ нови приготовления за една следваща междуконтинентална война, която ще бжде логическа последица отъ стремжето на болшевиизма къмъ свѣтрово господство. Необходимитѣ за тази целъ грамадни въоръжения ще поглѣщатъ, подобно както досега въ Съветския съюзъ, всичко въ Европа, което би могло да послужи за повдигането на нейното благосѣстояние. Тази подготовка ще доведе въ последствие до нова кървава война съ другитѣ континенти.

Болшевики изгарятъ икони

III. Въ стопанско отношение

Свѣтовното стопанство проявява все повече тенденцията къмъ образуването на голѣми стопански блокове. Ето защо новиятъ стопански редъ въ Европа трѣбва да почива на съзнанието, че наредъ съ голѣмнитѣ стопански пространства, които ще сѣществуватъ въ свѣта следъ войната, като източна Азия и Америка, бѣдеща Европа ще може сѣщо така, само обособена въ едно голѣмо стопанско пространство, да запази една подобаваща на нейното значение позиция въ свѣта.

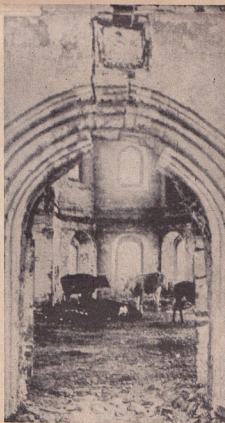
1. Включването въ едно общо голѣмо стопанско пространство съвсемъ не означава отказване на отдѣлнитѣ европейски стопанства или на тѣхнитѣ стопански организации отъ тѣхната самостоятелност. То означава само признаване приоритета на общоевропейскитѣ интереси предъ частния егоизъмъ на отдѣлния народъ или отдѣлната личност.

Плановото стопанство тукъ не означава отказване отъ частната дейност и отъ инициативата на отдѣлния предприемачъ. То преследва единствено запазването на народитѣ отъ стопански кризи. Държавата не се явява сама като предприемачъ, а само допълва и замѣства частното стопанство тамъ, където неговата инициатива и неговитѣ сѣдства се явяватъ недостатъчни. Тѣй както за предприемача плановото стопанство означава запазване на неговата частна собственост и неговата инициатива, за работника и чиновника то означава пълно осигуряване на неговото материално сѣществуване чрезъ гарантирането на неговото право на работа и правото му на съответствуващо на работата му възнаграждение.

Европа ще се превърне въ маловажно допълнение на евразийското (т. е. европейско-азиатското) стопанско пространство и затова нейното стопанство ще бѣде подчинено на нуждитѣ на това пространство, ръководено споредъ принципитѣ на комунистическия държавенъ капитализъмъ.

1. Въ така организираното държавно стопанство се премахва всѣка частна инициатива и се отстранява напълно частниятъ предприемачъ. Личната самоотговорност, носенето на загубитѣ и печалбитѣ отъ частното лице, и частната собственост на производствения сѣдства оставатъ само единъ споменъ отъ миналото.

Има само единъ предприемачъ и това е държавата. Всички засти въ стопанството лица сѣ само нейни чиновници, които безпощадно биватъ използувани и които изкупватъ съ найтежки наказания неизпълнението на опредѣлената имъ непосилна работа. Въ комунистическото държавно стопанство не сѣществува право на работа, а само една непосилна трудова повинность.

Църква въ Каусуне (Сибирь); превърната въ яхъръ

2. Сжщо и въ стопанско отношение никой народъ въ Европа не притежава такава надмощие, че да може да налага на другитъ народи едностранно своята воля. Силитъ на осята виждатъ и въ стопанско отношение своята задача, като сили на реда въ бъдеща Европа, само въ вървене на челно мѣсто изпята къмъ организирането и гарантирането на една стопанска система, която ще способствува за едно уравнивяване и взаимно допълване между стопанскитъ сили на континента и не ще позволява, щото ценни сили въ Европа да стоятъ, както въ миналото, неизползувани въ една или друга страна или да се принуждаватъ на емигриране задъ океана. Днешното принудително мобилизиране на работа е обусловено отъ войната и ще се премахне съ изчезването на днешнитъ извънредни обстоятелства.

Роби въ Съветска Русия

3. Най-належащитъ задачи въ европейското стопанско пространство сж пълното откриване и оползотворяване природнитъ богатства на източна Европа и Африка.

Отъ самия фактъ, че никой народъ въ Европа не е въ състояние самъ да разреши задължително тѣзи грамадни задачи, произтича необходимостта отъ тѣсно стопанско сътрудничество между европейскитъ народи.

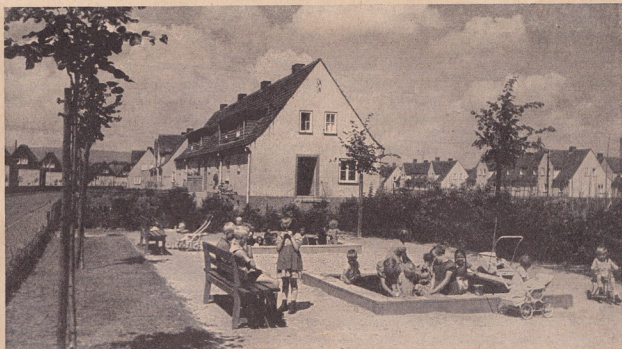
Отъ разкриването и оползотворяването на източнитъ области и Африка, последнитъ ще добиятъ възможнитъ максимални стопански области, а сжщо и Европа ще получи отъ тѣхъ едно естествено допълване на своето стопанство. По този начинъ ще се създаде едно трайно благосъстояние за всички страни.

Образцова работилница въ единъ германски заводъ

2. Централата на съветския стопански организъмъ е Москва. Тя издава заповѣди и иска отчетъ за тѣхното изпълнение. Въ съгласие съ своитъ противонационални и противорасови схващания, както и отъ съображения за стратегическа сигурностъ тя се стреми да премѣства най-важнитъ производствени центрове, безъ огледъ на рентабилитетъ, къмъ вътрешността на Съветския съюзъ. Това ще предизвика преселването на голѣми части отъ европейското население на изтокъ, където това население ще бъде принудено да работи при най-тежки климатически и други условия на живота.

3. Съветското стопанство ще бъде поставено изключително въ служба на подготовката на предстоящата междуконтинентална война. Това предвиждатъ и въ С. Щати още отсега. За доказателство е достатъчно да се приведатъ думитъ на известния професоръ-историкъ отъ Харвардския университетъ, Албертъ Бушнелъ Хартъ, който въ началото на февруарий 1943 г., по ржчка на Рузвелтъ, се застъпваше за анексирането на Канада отъ С. Щати, мотивирайки се съ това, „че иначе Съветскиятъ съюзъ въ своя неудържимъ стремежъ къмъ разширяване ще предави отъ Сибиръ претенции върху Канада, ако последната остане да сжществува като независима държава или като доминионъ на Англия. Приготовленитъ за тази предстояща война ще отнематъ всѣка възможностъ за създаването на една европейска сфера на благосъстояние.

Игреще за деца въ еано ново поселище въ Германия

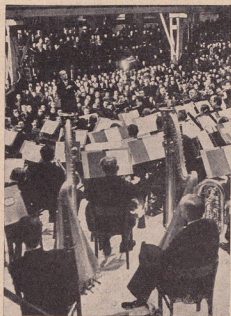
4. Задачитъ на всѣки отдѣленъ европейски народъ въ рамките на европейската стопанска общность се очертаватъ отъ само себе си, въ зависимостъ отъ материалнитѣ, климатични и други условия, както и отъ положението на съответната страна въ съобщителната мрежа на Европа.

Отношението между голѣми и малки народи въ бъдеща Европа не ще бѣде отношение на господарь къмъ неговитѣ подчинени, както Рузвелтъ проектира за Америка, а по-скоро отношение между съдружници въ едно общо фамилно дружество.

4. Изчезването на европейския характеръ въ стопанството на Европа ще се почувствува още и въ това, че на мѣстото на ликвидираниѣ национални ръководни стопански сръбди, ще бждатъ назначени болшевишки стопански комисари съ задача да наложатъ въ Европа прилаганитѣ отъ Москва методи и да контролиратъ тѣхното съблюдаване.

Мизерни работни. квартири въ Съветска Русия

Най-големият германски диригент, Вилхелм Фуртвенглер, дава концерт във една фабрика през време на работната почивка

5. Земеделieto, горското стопанство, индустрията и промишлеността ще се освободят от опасностите и тежестите, които бяха характерни въ миналото на разтърсваното от чести кризи европейско стопанство.

Стабилни цени и сигурен плащментъ ще позволяват да се прави калкулация за по дълго време, като освен това и реализираният по-високи доходи ще бъдат също гарантирани за дълъг период от време. Нездравни разлики въ цените, както вътре въ стопанството на една отделна страна, тъй и въ стокообмѣна на европейските страни помежду имъ, ще се изравняватъ чрезъ свободни споразумения на всички участващи страни.

Тогава ще стане възможно и да се постигне едно справедливо заплащане труда на работниците и чиновниците въ съответствие съ стопанските условия въ всяка отделна страна. Тѣхниятъ доходъ, както и тѣхните спестявания въ такъвъ случай не ще бъдатъ застрашени отъ нищо въ тѣхната купувна сила и ще съставляватъ на свой редъ една здрава база на стопанския редъ въ Европа.

Сегашните явления на недостигъ въ Европа въ различни стопански отрасли сж обусловени отъ войната и ще изчезнатъ следъ свършването на войната съ реорганизацията на стопанството къмъ мирновремено производство, за да настѣпи въ цѣла Европа едно всеобщо подобрене на жизненого равнище.

6. Търговията между отделните народи въ рамките на европейското голѣмо пространство и задморската търговия съ другите голѣми стопански пространства ще се превърне въ източникъ на още по-голѣмо стопанско благосъстояние.

5. Селячеството ще бъде замѣстено отъ единъ земеделски пролетариатъ, непритежаващъ каквото и да било собствена земя и колективизиранъ въ така наречените колхозни или совхози, т. е. общински или държавни стопанства. Този работникъ отъ държавата пролетариатъ е задълженъ да достави, безъ огледъ на рентабилността на отделните предприятия и на собствените си нужди, предприсаното максимално количество земеделски произведения.

Занаятите преставатъ да съществуватъ, като не се смѣтатъ известни примитивни останки. Но и тѣ се допускатъ, подъ формата на колективи, изключително само за репаратурни работи.

Въ държавната индустрия се работи предимно за целите на въоръженieto, докато за нуждите на населението се произвежда само най-необходимото въ ограниченъ размѣръ. Последната отъ това е възнича липса на всякакви консумативни блага, включително облѣкло и всякакъвъ видъ предмети на ежедневната употреба. Болшевикътъ обещава тѣхна, следъ пълното постигане на своя планъ за свѣтвна революция, освобождение отъ това положение.

Цените се определятъ отъ държавата не въз основа на производствените разности, а въ зависимост отъ финансовите нужди на държавата. Това положение би означавало, щото явленията на оскудица и недостигъ, които съществуватъ днесъ въ Европа вследствие на войната, да останатъ за дълго време трайно състояние.

Работническите надници се определятъ така, че при царящата липса на стоки, да не се образува покупна сила, която да надминава екзистенциминимума. Изключение отъ това правило се прави само за ограничени привилегирани кръгове, които се ползватъ съ специални облаги. Това явление има официаленъ характеръ и се смѣта за напълно нормално въ болшевишката разпределителна система.

6. Цѣлата търговия, която ще премине въ ръцете на държавата, ще бъде ограничена до възможния минимумъ. Въ вътрешната търговия стоките ще достигатъ до консуматора чрезъ държавните разпределителни служби. Външна търговия ще се върши само дотолкова, доколкото това се налага отъ нуждите на въоръженieto.

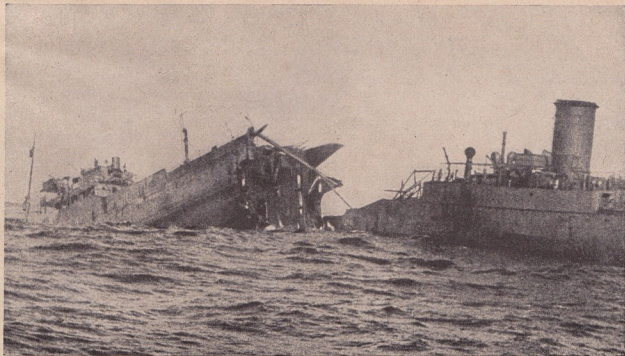
Борбата съ охраняванитѣ транспорти

Лесно можеше да се предвиди, че както британското правителство, така и североамериканското не ще признаят така скоро своето поражение въ Атлантика въ началото на настоящата година. Факти като тоя напр., че единъ цѣлъ транспортъ отъ кораби-цистерни, на пѣкъ за Гибралтаръ, въпреки силната си охрана биде потопенъ цѣлѣтъ, вътре въ два дни съ изключение на три кораба, и че презъ следващитѣ два дни 2 отъ останалитѣ станаха жертва на подводницитѣ, така че само единъ единственъ корабъ, силно повреденъ, можа да се спаси съ бѣгство, — сж отъ такова голѣмо значение, както за понататѣшното водене на операциитѣ въ северна Африка, така съ огледъ на общото положение на товарния тонажъ, че британцитѣ и американцитѣ правятъ всичко възможно за да ги премѣлчаватъ. И това е при морскитѣ военни операции по-лесно, отколкото при операциитѣ по сухо. По океанитѣ нѣма неканени наблюдатели, отъ които да не може да се прикрие истината, както е това при операциитѣ по сухо. Само тази причина е достатъчна, за да ни стане ясна разликата. Но още по-важна е другата, че победителъ на открито море не може да задържи арената на своитѣ успѣхи. Поради това борбитѣ по моретата никога не могатъ да иматъ за цель затвърдяването въ нѣкоя морска област или въ нѣкое море или океанъ. Тактическото нападение не цели, както е това на сушата, печеленето на теренъ или на позиции, а единствено само унищожението на

кораби; съответно на това отбраната по море нѣма за обектъ нѣкой боевъ театъръ, а само охрана на корабитѣ. Следователно, тъй като морската повърхность остава незащегната отъ успѣха или неуспѣха и не представя нѣкаква упорна точка за резултата отъ борбата, то победениятъ по море може по-лесно да прикрие поражението си, отколкото тоя по сухо.

Тази елементарна разлика между морската и сухопѣтна война получава само че при особени обстоятелства известна отсѣнка. Походитѣ и борбитѣ по сухо, въ просторнитѣ степи или пустини, каквито сѣщахме въ Съветския съюзъ и въ северна Африка, иматъ въ известна степенъ характера на открития океанъ. И тукъ сжко така тактиката на воденето на войната е унищожението на неприятелскитѣ бойни сили, а не завладѣването на пространства земи безъ всякаква стойность. И обратното, условията на борбата около морски тѣснини и ограничени морски области се приближаватъ до тия водени на твърда земя. Така напримеръ югата британо-френската флота се опита безуспѣшно да проникне въ Дарданелитѣ на 18 мартъ 1915 година, нейната цель не бѣ толкова унищожението на неприятелскитѣ кораби или брѣгови укрепления, колкото разчистването на морския пѣкъ за Цариградъ.

Борбата съ транспорта отъ кораби-цистерни стана въ Атлантика, на открито море. Тукъ следователно

Германска торпила потопява английски корабъ-цистерна

Германска подводница потопява неприятелска товарна платноходка

може да става дума за неограничената противоположност между условията за борба по сухо и по море; вследствие на това британското правителство можеше свободно да избира между признаване или прикриване на своите загуби в корабите. То избра прикриването и за тази цел усвои своеобразната тактика, да говори за едновременни или поранни срещи между глутниците подводници и охраняваните транспорти по други места на Атлантика. Тази тактика имаше за цел да отклони вниманието на народа от борбата с транспорта от кораби-цистерни, като същевременно спекулираше с факта, че победоносните германски подводници не можеха да докажат на място своите успехи. Тъй като след потопяването на корабите и след доизгарянето на разлелия петрол, полесражението бѣ чисто както и преди. Но дали все пак е разумно да се премълчава известно време подобен резултат, — това е най-малкото съмнително. Съ подобна тактика по отношение резултатите при Първъ Харбър и другите поражения, Рузвелт имаше доста печален опит. Довѣрието към него всрѣд сънародниците му бѣ спаднало и при свръшване на годината той трѣбваше да чуе открито, че североамериканският народ „е бивалъ заблуждаван по всички линии“ относно хода на работите въ Тихия океанъ. Положението на Чърчил не щѣ е по-добро въ разглеждания случай съ транспорта въ Атлантика. Тъй като косвените доказателства за успехите на подводниците и изобщо за вѣрността и правдоподобността на германските сведения се крие въ мрачната препенка за положението на корабоплаването, и то вънъ от лагера на враговете му.

Така напримѣръ, въ началото на януарий видното британско седмично списание „Съндей Таймс“ се оплаква, че въ Великобритания все още не съзнаватъ напълно, колко сериозенъ е въпросътъ съ успешното водене на войната от страна на германските подводници. Охраната на транспортите била недостатъчна, броятъ на подводниците постоянно растѣлъ и загубите въ кораби се постоянно увеличавали. Въпрѣки новостроежитѣ, цифрите на потопяваните надхвърляли почти три пѣти цифрите на поставените въ служба нови кораби. „Съндей Таймс“ понататък се съмнява въ достовѣрността на сведенията за новостроежитѣ въ североамериканските корабостроителници. Същото съмнение проличава и отъ становището, което британските корабостроителни притежатели трѣбваше да заематъ, по покана на министъра на производството, спрямо твърдението на североамериканския имъ колега Ханри Кайзеръ. При сравняване на два подобни типа кораби отъ британска океанска класа съ североамериканската класа „Либерти“, британците установяватъ, че североамериканските докове на Кайзеръ се нуждаятъ най-малко отъ една пѣта повече време за постройка на своите кораби, отколкото английските. Понататък докладътъ обръща наново внимание върху факта, че североамериканците изчисляватъ товарното пространство по мащаба подругъ отъ тоя на англичаните. Североамериканскиятъ тонъ

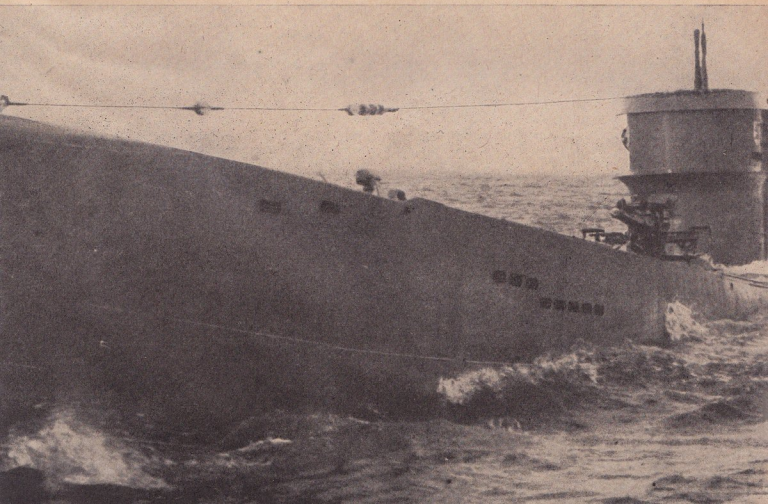
е едва две трети от британския бруто регистър тонъ. Това сж извадитъ отъ доклада на английскитъ докопритежатели, както го намираме въ английското списание“.

Както изглежда, тѣ сж засегнати въ своята гордость и самонадеяность отъ надменността на североамериканцитѣ. Възможно е тѣхната преценка да е малко повлийна отъ чувството на лична засегнатость. Все пакъ тѣхнитѣ цифрови данни доказватъ, че твърденията на североамериканскитѣ корабостроителници сж рекламно преувеличени. Това, обаче, е отъ особено значение за това, защото въ последно време става сжщо така дума и за конструкционни дефекти на новитѣ североамерикански кораби. Тѣ далечъ не сж били пригодни за море и поради това било трудно да имъ се намери екипажъ. Въ протестни събрания моряцитѣ настоявали тия кораби да не се използватъ за преокеански съобщения.

Такъв протестъ изглежда въроятъ и напълно справедливъ. Трѣбва да си представи човѣкъ положението на моряцитѣ отъ нѣкой подушенъ отъ подводницитѣ охраняванъ транспортъ. Наистина тѣ сж обградени отъ известенъ брой разрушители. Но отъ описанията на своитѣ другари тѣ знаятъ, колко несвършена е по начало тази охрана. Защото, ако нѣкоя подводница бива открита при своето приближаване, то разбира се върху и се нахвърлятъ веднага нѣколко разрушители. Съ това се появяватъ една или нѣколко празнини въ охранителния поясъ, презъ които могатъ да се приближатъ безпрепятствено до транспорта другитѣ подводници отъ глутницата. Отъ тоя моментъ екипажитъ на параходитѣ виждатъ вече ясно опасното си положение. Какъ трѣбва тѣ да се държатъ,

когато нѣкой отъ съседитѣ имъ бжде торпилиранъ? Ако тѣ запазятъ заповѣданата имъ позиция въ транспорта, то съ това даватъ възможность на подводницитѣ да повторитъ нападението си. Но ако на своя глава се отклонятъ отъ нападението, то съ това тѣ влизатъ въ пктя на частичното или пълно разпръсване на транспорта. Тогава тѣ правятъ просто неефикасна охраната на разрушителитѣ и предоставятъ сждбата си на случая. По тоя начинъ, по начало не имъ остава нищо друго освенъ да се подчинятъ на реда на транспорта, безъ лично да могатъ да допринесатъ нѣщо сжществено за неговата охрана. Тѣ сж принудени да бждатъ беззащитни зрители на това, какъ глутницата подводници прониква въ транспорта, било едновременно, или на етапи и въ преследване, траещо и съ дни, взематъ своитѣ жертви. Поради това, при започване на всѣко пктуване най-доброто успокояване се крие въ надеждата, да не бждатъ открити отъ подводницитѣ презъ време на пктуването по безкрайния океанъ. За достигане на тази цель, ръководството на транспорта не се спира предъ никакви безогледни дори мѣрки. Германскитѣ подводници сж наблюдавали случаи, въ които отдѣлни кораби сж били просто изгнѣждани отъ охранявания транспортъ, тъй като димнитѣ облаци отъ тѣхнитѣ комини излагали транспорта на опасността да бжде откритъ. Разбира се въ тия случаи тѣмъ не се дава на разположение никаква охрана; при срещата си съ подводници тѣ сж тѣхна безпомощна жертва. При тия обстоятелства е напълно понятно, че при престояване въ нѣкое пристанище екипажътъ на много кораби не може да слеза на брѣга, понеже

Германска подводница излиза надъ вълнитѣ

се боят, че ще използвават и най-малкия случай за да се откопчат от тия пътувания с транспорт. Поради това не е само въпроса за тонажа, който създава грижи на англичаните и североамериканците, но и навигацията и запазването на екипажа. Разрешението на тази задача е толкова по-трудна, колкото повече растат опасностите при честите пътувания на един екипаж, който има вече опитност в това направление.

Поради това, следъ приключването на месецъ декември, британското радио си право изтъква, че човѣкъ не трѣбва да се приспива съ празни надежди, когато успешитъ на подводниците биватъ подхвърляни отъ време на време на известни колебания. Опасността си остава все така сериозна както и преди. Не трѣбвало да се забрави, колкото и да е тежко това, че най-важните морски пътища за Великобритания трѣбвало непрестанно да бъдатъ надзиравани. Трѣбвало непрестанно да се прегърбватъ около петъ милиона квадратни морски мили „за да се вадятъ отъ тоя безконеченъ сивъ купъ нѣкоя друга игла, и то само отъ време на време“, както се изразява радиото. Кѣмъ тази задача се прибавя още другата, „да се разчитатъ отъ мини, методично и търпеливо, день следъ день и нощъ следъ нощъ“ морските пътища около крайбрежията. Сжществуванието на британския отечественъ фронтъ зависѣтъ отъ транспортитъ съ материални и хранителни продукти отъ Съединенитъ щати.

Това, че особено снабдяването съ хранителни продукти създава сериозни затруднения на британското правителство, е вече много пъти споменавано. Съ огледъ на осигуряване прехраната на населението, трѣбваше да се намали съ една трета разполаганото количество фуражъ за добитѣка. Липсата на фуражъ предизвика едно почти пълно унищожение на запаситъ въ свини и птици, и — тъй като е посегнато вече и върху запаситъ отъ говеда, — настъпила е липса въ прѣсно месо, което намира изразъ въ намаляната на 350 грама седмична дажба. Британскиятъ министъръ на прехраната има предъ очи тѣзи факти, когато постоянно набляга, че едва ли би могла да се съ избѣгне една криза въ прехраната, ако не бждатъ внасяни повече хранителни продукти. Между това изгледитъ за това не сж удовлетворителни, отчасти и поради обстоятелството, че въ страната на най-важните доставчици на хранителни продукти, въ самитъ Съединени щати, постепенно започва да се чувствува известенъ недостигъ; преди всичко, обаче, за това, че снабдяването и продоволствуването на далекоотстоящите бойни театри ангажиратъ извънредно много стаяващиятъ все по-недостатъченъ корабенъ тонажъ. Индия трѣбва да бжде снабдявана съ военни материали. Въ странитъ на близкия Изтокъ се намиратъ силни британско-американски войскови части, които трѣбва да бждатъ снабдявани отъ родината си съ хранителни припаси и военни материали. Британската армия, която оперира отъ Египетъ, има постоянна нужда отъ нови дозови. Съветскиятъ съюзъ претендира за общаната подкрепа, претенция, която е трудна за удовлетворяване, особено следъ като неотдавна британскиятъ министъръ на вънрешнитъ дѣла Морисонтъ заяви, че „британскиятъ загуби въ кораби по пътя за Русия били тѣрде голѣми“; Затруд-

ненията ще станатъ още по-голѣми, каза Морисонтъ, когато дойде пролѣтътъ и дължината на деня по морския пътъ за Мурманскитъ крайбрежия достигне до 20 часа.

Кѣмъ всички тѣзи вече по-стари грижи се прибавятъ сега и изискванията на похода въ Мароко и Алжиръ. Ако иска човѣкъ да парира разочарованията, които намиратъ мѣсто върхѣ британския и североамериканския народъ поради неочаквано малкия напредѣкъ на този боевъ театъръ, то ще трѣбватъ по-голѣми усилия за да се направи на всѣка цена по-сигурно продоволствуването на този край.

Като вѣнѣтъ на всичко това, говорейки за „опасното заблуждаване на народа“ „Манчестеръ Гардианъ“ въ уводната си статия отъ 28. 1. 43 г. отразява мнението на всички вещи лица и на общото настроение въ Англия и САЩ., юкдето между другото текстуално казва:

„Въ Великобритания и въ САЩ. ще изпитатъ чувство на неспокойство, ако стане ясно, че конференцията въ Казабланка не води до нови общи мѣрки срещу подводната война, която всѣки днесъ сѣмта за най-голѣмата пречка по единствения пътъ къмъ една скоронна победа. И въ двѣтѣ страни се пита човѣкъ съ растяща загриженостъ, дали нашитѣ военни флоти съ своитѣ усилия постигатъ сжщо така удовлетворителни резултати. Американцитъ се питатъ, дали премѣщаването на нашитѣ загуби въ Атлантика не сж вече достигнали единъ стадий, въ който да е по-опасно да се продължава заблуждаването на народа, отколкото да се държи въ неясностъ противника.

Когато бѣ открита новата нападателна война въ началото на 1942 г. флотата на САЩ. бѣ неподготвена. Липсваха и малки отбранителни плавателни сѣдове и трѣбваше да се изминатъ нѣколко месеци докато можеше да се изпровизира патрулна и транспортно-охранителна служба. Тонитъ, обаче, на официалната американска преса — тъй както и тоя на нашето министерство на морината — бѣ всѣкога оптимистиченъ.

Размѣра на потопяванията, извършвани далечъ отъ американскитѣ брѣгове, убѣдвахъ отъ вниманието на американското и на британското население. Официални речъ отъ двѣтѣ страни насърдаваха това развитие на нѣщата. Подобни увѣрения действаха приспивателно, така че малко внимание се отдѣляше на предупрежденията на председатели на морската комисия, контръ-адмиралъ Ландъ, какво опасността отъ подводницитѣ „ще се засили презъ настоящата зима“.

Така че американското население има сжкия опитъ, какъвто имамхе и ние: той биваше постоянно увѣряванъ, че флотата прави всѣко възможно отъ своя страна, че можемо да се разчита на постоянни подобрения на положението, и че въ края на крайщата ние бихме могли да строимъ кораби по-бързо, отколкото биватъ тѣ потопявани. Тия твърдения вече не удовлетворяватъ никого. Днесъ по-скоро се признава, че унищожението на германскитѣ подводници не върви вече въ кракъ съ оставянето въ действие на нови подводници. И нека не ни се сърдятъ за мнението ни, че загубитѣ ни въ кораби презъ 1942 г. сж по-голѣми отъ тѣзи презъ 1917 г.“

Свен Хедин

НОВАТА ГЕОГРАФСКА КАРТА НА СРЪДНА АЗИЯ

Въ Гота (Германия) се изработва понастоящем едно важно научно помагало — атлас на централна Азия от Свен Хедин, който се издава от прочутия географически институт Юстус Пертес, съ съдействието на Германското географско дружество и германското прашетелство.

Първият атлас на Азия въ свѣта

„Съ вълнение и благодарност азъ разглеждамъ листа 1-ви отъ грамадниятъ атласъ, който ще остане като вѣченъ паметникъ на моитѣ пъкѣшества изъ Азия и който ще носи моето име“. Така се изказва самиятъ Свенъ Хединъ за това крупно издание на една нова подробна географска карта на централна Азия, която съ германска помощ се изработва понастоящемъ отъ географския институтъ въ Гота и отъ която първитѣ три листа съ картитѣ на Турфанъ, Алма Ата и Аксу сж излѣзли вече отъ печатъ. До днѣшъ нѣма друга географска карта на Азия, която би могла да съперничъ съ новия атласъ на централна Азия. Наистина, имаше и досега различни, повече или по-малко подробни карти на отдалѣни области отъ Азия, но върху тѣзи карти често можеше да се срещнатъ на мѣста бѣли полета съ обозначението „неизследвана областъ“. Благодарение на многоброитѣ и дългогодишнитѣ изследвания на Свенъ Хединъ, тѣзи бѣли полета не сжществуватъ вече въ новата карта на Азия. Днѣшъ нѣма въ Азия нито една по-голяма областъ, която да е останала неизвестна и неизследвана за европейския изследователски духъ. Съ новия географски атласъ на Азия се събиратъ за пръвъ пѣтъ въ едно общо издание всички познания и изследвания върху този континентъ, въ който вече нѣма неизследвани области. Много понятие е, че издаването на единъ географски атласъ за една частъ отъ земното кълбо, които доскоро бѣше малко позната, е отъ извънредно голѣмо значение, още повече, че това става презъ едно време, когато въпросътъ за едно по-справедливо и разумно разпредѣление на земната повърхностъ представлява днѣшъ най-важниятъ проблемъ за цѣлото човѣчество.

Въ работилницата на новия атласъ

Непосетениятъ едва ли е въ състояние да си състави представа за колосалния къртовски трудъ, който е необходимъ за изработването на единъ географски атласъ. Новиятъ атласъ на централна Азия ще обхваща 54 карти въ мащабъ 1 : 1,000,000. Съ възприемането на този мащабъ, както и въ класификация, проекция, форматъ и изработка на картитѣ, Свенъ Хединовиятъ атласъ се съобразява съ установенитѣ за международната карта на свѣта норми. Ръководството на картографската работа въ Гота се намира въ ръцетѣ на проф. д-ръ Херманъ

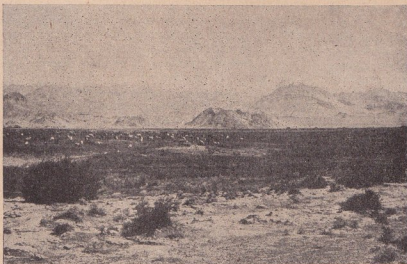
Хаакъ. Въ библиотекитѣ и архивитѣ на географския институтъ Пертесъ въ Гота е събранъ цѣлиятъ материалъ, необходимъ за изработването на едно подобно научно пособие. Наредъ съ даннитѣ отъ многоброитѣ експедиции на Свенъ Хединъ, използватъ се сжко материалитѣ отъ пъкѣшествията на Готфридъ Мерцбахеръ въ Тянь-Шанъ презъ 1902/3 и 1907/8 г., спимнитѣ на сжция отъ Богдола презъ 1908 г., сведенията отъ експедицията Грумъ-Грихмайло въ западенъ Китай презъ 1889 г., данни отъ други по-малки експедиции, руски карти на граничитѣ на Азия, та дори и руски карти отъ най-ново време, придобити при военнитѣ действия на изтокъ. Въ свѣтлитѣ помѣщения на географския институтъ единъ отъ работещитѣ върху атласа картографи ни запознава въ общи черти съ трудната задача, която е представлявало подбирането, преглеждането и преработването на този обемистъ, разнообразенъ и разнозначественъ материалъ. На първо мѣсто е трѣбвало различнитѣ мащаби на разнитѣ карти да се обрнати въ мащаба на атласа 1 : 1,000,000. Една голѣма трудностъ е представлявало установяването на постояннитѣ точки, които образуватъ математическата скеля на цѣлата карта. Всички отклонения е трѣбвало да бѣдатъ изравнени. Необходими сж не само опитностъ и ерчностъ, но и голѣми познания, за да може да се даде една вѣрна картина, която да бѣде възможно най-близка до действителността. Различнитѣ чертежи и рисунки на отдалѣни мѣстности, произхождащи често пѣти отъ различни източници, е трѣбвало да се преработятъ съобразно съ възприетитѣ норми.

Предъ една почти неразрешима задача се видѣлъ изправенъ картографитѣ при въпроса за надписитѣ. Трѣбвало е да се разчетатъ и разгледуватъ турски, монголски, тибетски и китайски имена, написани на английски, руски, шведски и нѣмски езици. За разрешаването на тази задача сж били привлѣчени специалисти-езиковеди, познавачи на турския, монголския, тибетския и китайския езици. Чакъ следъ като езиковедитѣ установитъ точно какъ се пише името на дадена мѣстностъ или рѣка, едвамъ тогава то се нанася на картата. Понеже въ азиатскитѣ области има освенъ солени езера и блатъ, сжко така и голѣми пространства отъ солени земни пластове, за които въ спецификацията на международната карта на свѣта не е предвиденъ начинъ за означение, наложило се е съ хоризонтални линии да се даде едно означение на тѣзи солени пространства. Сжко и соленитѣ извори сж отбелязани съ специаленъ знакъ. За по-добро изпъкване на терена сж въведени два нови знака въ черъ цѣвътъ. Границата на снѣговетѣ, която досега се означаваше съ черно, е отбелязана съ дебела синя линия. Установяването на цѣтоветѣ за повърхността сжко е поставило картографата предъ нови задачи. Въ международната карта на свѣта сж предвидени за високитѣ пластове една серия отъ цѣтове, започващи отъ тъмно-зелено (за по-малко отъ 0 метра)

и преминаващи през ястленикаво и кафяво въ червено (за повече от 6.000 метра вис.). За местности над границата на сивговетъ повърхността се означава съ бяло. Ако и за картата на централна Азия се възприемеше това разпределение на цвятговетъ, въ такъв случай, поради преобладаващитъ въ тази област възвишения, би имало на картата голъми бѣли пространства и би пострадалъ нейниятъ пластиченъ ефектъ. По тази причина за границата на сивговетъ е избрана дебела синя линия, а за местноститъ надъ сивъната граница до 7.000 м. се прилага и едно сивто-червено оцветяване на повърхността. Само за височини надъ 7.000 м. се оставя бѣло пространство. Както се вижда отъ издѣлитъ вече три карти, въ областитъ на централна Азия често се срѣщатъ височини до 7.000 м., означени съ сивто-червено, както и още по-голѣми височини, означени съ бѣло пространство. Много, много часове трѣбва да работи картографътъ, докато нарисува единъ единственъ сантиметъръ на новата карта, въ който да бждатъ вложени всички досегашни знания за дадената мѣстность.

Картографското дѣло на Свенъ Хединъ

Свенъ Хединъ може да се гордѣе съ едни географски карти — пише професоръ д-ръ Хаакъ —, каквито по тѣхния грамаденъ обемъ, тѣхната вътрешна последователность, голѣма научна стойность и свършена художествено-чертожна изработка не е създавалъ никой географъ преди него. Неговото дѣло е единствено по рода си. Още отъ първото си пътешествие презъ пустинитъ на Азия презъ 1893/97 г. Хединъ донася съ себе си единъ цененъ картографски материалъ отъ 550 листа, съдържащъ отъ кратки бележки до хубаво изработени чертежи и скици. Отъ този материалъ бѣ създадена 4-листната карта на басейна на Таримъ и 2-листната карта на срѣденъ и източенъ Куенълунъ. Картографскитъ данни отъ второто му пътешествие (изъ централна Азия 1899—1902 г.) сж оползотворени въ три атласа, отъ които само първитъ два обхващатъ 84 карти,

Снимка отъ Свенъ Хединъ — изъ непозната Азия, отбелязана вече въ новата карта-атласъ на централна Азия

а третиятъ съдържа 27 оригинални репродукции-факсимилета отъ скицитъ и топографскитъ снимки на Хединъ, които по своята образцова изработка могатъ да служатъ като образецъ за първи бързи снимки отъ една непозната страна. Още по-крупни сж резултатитъ отъ третото и най-дълго пътешествие (Персия-юженъ Тибетъ 1905/9 г.), които сж събрани въ деветъ дебели тома и около 100 карти. Отъ 1927 до 1933 г. трае следъ това последното и най-голѣмото пътешествие — една научна експедиция, която бѣше събрала на времето, подъ ръководството на Свенъ Хединъ, цѣлъ щабъ отъ учени — единъ сѣщински „пътуващъ университетъ“. Тази експедиция донесе отъ това пътешествие извънредно богатъ картографски материалъ, обширни чертежи, измѣрвания и снимки, които представляватъ сега най-ценниятъ материалъ за новия атласъ. Въпрѣки всички трудности — умора и напрежение, опасности и премежия, бури, мразъ и жегъ — Свенъ Хединъ съ най-голѣма грижливостъ е снемалъ всѣки день и всѣки часъ цѣлия маршрутъ на своята експедиция въ чертежи, снимки и цифри. Съ каква голѣма воля е вършилъ това, той самъ разказва въ своитъ спомени: „Картографската работа се бѣше превърнала за мене въ една сжко така повелителна нужда, както храненето и сънътъ“. По време на първитъ му пътешествия, неговиятъ екзитъ е билъ свършено скромненъ: единъ обикновенъ компасъ и единъ часовникъ, чиято стѣкло отъ дългогодишно употребяване било изтъркано и издраскано отъ пѣсьна. Презъ последната експедиция сж били приложени, обаче, всички модерни топографски и измѣрвателни способи (триъгълни снимки съ теодолити, измѣрвания посредствомъ радиотелеграфию свързване и изчисляване на времето и т. н.), така че сж могли да бждатъ постигнати точни резултати, които сега се използватъ за атласа.

Вънецъ на единъ животъ, посветенъ на науката

Този монументаленъ атласъ на централна Азия увѣличава жизненото дѣло на д-ръ Свенъ Хединъ, което добива сега още едно ново признание въ Германия. До каква степенъ и самиятъ Свенъ Хединъ чувствува и вижда въ новия атласъ единъ вънецъ на своя посветенъ на науката животъ, това проличава отъ неговитъ думи: „Всѣки ще разбере, че никой не очаква излизането на новитъ листове съ такъвъ интересъ и съ такова нетърпение, както азъ ги очаквамъ. Всѣки новъ листъ е за мене единъ поздравъ отъ пустинитъ и планинитъ, пребродени и обикнати отъ мене; отъ рѣкитъ и езерата, които съмъ пропѣтувалъ нѣкога въ годинитъ на моята младость; отъ премежията и приключенията въ обширнитъ пространства на най-голѣмия континентъ на свѣта“.

Навсѣкжде, кѣдето се говори за лѣкар-
ства, химикали и реакенции, името
MERCK има голѣма тяжестъ

EMerck

CHEMISCHE FABRIK • DARMSTADT • Осн. 1827

Осигурете

живота и имота си!

Германският застрахователни дружества ви дават тази възможност, тъй като при тях вие можете да сключите застраховка за:

животъ	гаранция
пожаръ	болестъ
злополука	автомобилъ
транспортъ	отговорностъ
строежъ	машини
градушка	дъждъ
добитъкъ	наводнение
пътуване съ	стъклария
самолетъ	обезпечение
прекъсване	повреди отъ бури
на работа	и вихрушки
кражба	телефонъ
и взломъ	кредитъ

REICHSGRUPPE VERSICHERUNGEN

При лоши пътища

BORGWARD

3 тонни В 3000 S или А

CARL F. W. BORGWARD · BREMEN

Automobil- und Motoren-Werke

Инструментални машини
за високо постижение

Schiess-Aktiengesellschaft-Düsseldorf

Траумапластъ

Рана отъ поръзано

Лъковитата
мушамичка за рани

Въ всички аптеки и дрогерии
Carl Blank, Bonn a. Rhn.

Rosenthal

WELTMARKE DES PORZELLANS

GE-RI

Бръсне отлично

Словакия въ войната

Словашки войникъ на източния фронтъ

Две явления очертаватъ най-характерно образа на днешна Словакия: Другарството по оръжие съ Германския райхъ, изпитано още въ похода срещу Полша и днесъ още повече задълбочено съ засилената намѣса на нейнитѣ синове въ военнитѣ събития, — и непоколебимото и упорито по-нататъшно изграждане строителство въ вътрешния фронтъ, въпрѣки наложенитѣ отъ събитията голѣми ограничения. За провеждането на поставенитѣ отъ войната задачи бди както отдѣлни човѣкъ, така и общността. Съ обособяването ѝ като самостоятелна държава презъ 1939 г., пѣтъль на Словакия, на страната на Германия, бѣ предварително очертанъ. Слова-

киятъ народъ имаше да благодари на Германия за освобождаването си отъ чуждо господство и за основаването на самостоятелна държава. Така че напълно естествено бѣ, когато въ 1941 година Словакия поде на страната на Германия борбата срещу рушация всичко болшевизмъ. Рамо до рамо съ своитѣ германски другари по оръжие, нейнитѣ синове за втори пѣтъ прекрачиха Карпатскитѣ проходи и сразяваха новия, много по-опасенъ врагъ навѣждае нѣдето го срѣщаха. „Бързата дивизия“ измина единъ боевъ пѣтъ отъ стотици, дори хиляди километри, отначало предъ източна Галиция, следъ това презъ необятната ширъ на южна Украйна до водитѣ на Азовско море. Често споменаваната въ комюникетата на армията презъ време на първата зима на изтокъ рѣка Миусъ бѣ за словакиѣ първия пробенъ камѣкъ на едно по-сериозно изпитание. Тѣ го издържаха по отличенъ начинъ, нѣщо което намѣри своя видимъ изразъ въ награждаването на командувашия генералъ Маларъ съ Рижарския кръстъ. Следъ това, когато презъ юли миналата година южната частъ на източния фронтъ се събуди отъ своята латентность, словакиѣ сѣщо бѣха тамъ начело съ новия си командувашъ генералъ Туранекъ. Тѣ взеха участие въ атаката на Ростовъ, тѣхъ можеше да види човѣкъ сѣщо така на преднитѣ линии при Кропоткинъ, Майкопъ и Краснодаръ. Тѣ се спрѣха едва въ околността на Туапсе. Въ упорита борба срещу единъ дивъ противникъ, водена въ лѣсове, непроходими мѣста и при лошо време, словакиѣ заедно съ воюващитѣ въ участъка на бързата дивизия германци вършеха често пѣкти свѣрхчовѣшки дѣла. Фюрерътъ изрази своята признателность съ награждаване генералъ Туранекъ съ Рижарския кръстъ както и съ раздаването на много германски военни отличия на словашки офицери и войници.

Настоящата зима съ пламналата по всички нѣжтове и крайща на източния фронтъ офанзива на съветитѣ, която трае его вече месеци, постави сѣщо и воюващитѣ части на словакиѣ предъ нови задачи: съ еластични, обаче енер-

гично водени отстъпателни движения, словацин въ непрекъснатъ бой нанасяха на неприятеля тежки загуби въ хора и материали като запазиха до день днешенъ бойната стойностъ на своитѣ войски.

Това което воюващиятъ фронтъ на словацинѣ доказа и извоюва съ своето блѣстяще държане отъ 1941 г. насамъ, вътрешниятъ фронтъ на родината имъ се стреми да се покаже достоенъ за него. Съ погледъ устременъ къмъ фронта, родината вземъ мѣрки, които да поставятъ всички сили на страната въ пълна услуга на общата война. Щомъ отговаря на действителността твърдението, че цѣлниятъ словашки животъ се намира подъ знака на тоталната война, то все пакъ трѣбваша винаги да бждатъ изтъквани усилията на словашкиятъ кржгове, нагаждайки се къмъ специфичнитѣ условия на страната да създадатъ и запазятъ онова вътрешно снабдението, което представлява грѣбнака и голѣмиятъ изворъ на сили въ борбата за едно по-добро бждеше.

Бихме отишли много далечъ ако из-

броимъ всички мѣрки, които словашкото правителство е взело отъ 1941 г. насамъ. Но нека споменемъ само най-сжщественото за освѣтление на приноса, който Словакия дава въ сждбоносната борба на Запада. Една отъ най-важнитѣ мѣрки е безъ съмнение целесъобразното провеждане на една стопанска политика на създаване запаси. Държавата трѣбваша да изиска отъ селянитѣ предаването на известни количества месо и зърнени храни, ако не искаше единъ день, при лоша реколта, да се види съ празни рѣце предъ нуждитѣ на фронта. Наредъ съ това, за да се избѣгнатъ продиктуванитѣ отъ страхъ безразборни купувания на всичко отъ страна на населението, трѣбваша да бждатъ рационизирани повечето отъ обектитѣ на ежедневната консумация: всички хранителни продукти, кожни, обуша и пр. Сжщевременно едно регулиране на ценитѣ трѣбваша да пресѣче пътя къмъ бързото повишаване на ценитѣ. Сжщевременно бѣха проведени първитѣ мѣроприятия за интензивиране и повишаване на производството осо-

Словацин войници на източния фронтъ

Словашкия министър на отбраната награждава слов. войници

бено въ областта на земеделското и горско стопанство.

Естествено че съществува и една наредба за преследване „народният вредители“, която предвижда строги наказания за престъпниците. Въпреки това до днес не е прилагано още смъртно наказание за корупция и обикновените нечисти сделки, тъй като тѣ за щастие не сѣ взели застрашителни размѣри. За непозволено мѣтво и клане сѣ предвидени наказания съ затворъ и глоба. Разбира се, че не може да се отрече, че черноборсовата търговия не е напълно премахната.

Въ тази насока проявява дейность единствената словашка партия. Чрезъ възпитателна работа върхѣд селското население и подготовка на мѣстни селски водачи и „примѣрни стопани“, и понататък чрезъ систематичната контрола на добитѣка и хранитѣ (отъ специални комисари) е създадено онова положение, което гарантира напълно безинцидентното провеждане на всички взети отъ

правителството мѣрки за осигуряване на прехраната.

Тукъ въ много отношения се е отличила германската малцинствена група; нейнитѣ членове смѣтатъ за особенъ почетенъ дългъ напълно дисциплинирано да понасятъ неприятноститѣ на войната.

Всѣки чужденецъ не безъ удивление ще констатира, голѣмия напредѣкъ извършенъ въ почти всички отрасли на живота въ дѣла Словакия, въпреки войната и въпреки чувствувашата се липса на работни рѣце. Многобройнитѣ шосейни и ж. п. строежи, планомерно електрифициране на много общини, постройката на баражи, на индустриални заводи, на къщи, училища и цѣркви, мелиорационирането на просторни площи работна земя, оползотворяването на неплодородни полета превръщани въ ниви годни за земеделіе. Всичко това сѣ видимо постигнатитѣ успѣхи на една малка страна, които биха били немислими безъ политическата, земеделската и търговска школовка на една голѣма частъ отъ населението, и безъ енергичната дейность на народната партия. Кѣмъ това се прибавя и планомерно проведеното отъ страна на рѣководящитѣ срѣди оздравяване на „дребния човѣкъ“ чрезъ силно култивирание на кооперативната идея въ всички области на стопанството.

Единъ отъ най-типичнитѣ примѣри за вътрешната готовность на страната е дѣлото на зимната военна помощ, която както отъ страна на словакитѣ така и отъ тая на германската малцинствена група носи постоянно растящи приходи, голѣма частъ отъ които отиватъ за високо-социалното дѣло „майка и дете“.

А едно отъ най-внушителнитѣ срѣдства за мобилизиране и стягане на националнитѣ сили, е трудовата повинность, която обхваща всички младежи отъ 18 до 25 годишна възраст, като чрезъ физически трудъ за благото на всички ги възпитаватъ въ духъ на общность, използвайки ги най-рационално при разни землени строежи и подобрения.

Така при активно участие въ войната при планомерно строителство въ вътрешността Словакия работи на сградата на нова Европа. По тоя начинъ тя си осигурява напълно мѣстото, което се следва на този храбръ и трудолюбивъ народъ.

Ойгенъ Шмидтъ

ФИЛМЪТ ЗА ЕДИНЪ ГЕНИАЛЕНЪ ТЕХНИКЪ

„И все пак каква борба е живота!“, писа веднакъ свѣтвноизвестният изобретател на Дизеловия моторъ, Рудолфъ Дизелъ. Неговиятъ животъ бѣ упорита борба. Съ безпримѣрна енергия той се бори за свой моторъ. Когато бѣ пуснатъ въ действие, борбата не бѣ още свършена. Той трѣбваше следъ това да води единъ ожесточенъ процесъ за право на патентъ и да се бори за конкурентно-способността на мотора си. Следъ това трѣбваше той самъ, роденъ господарь, да пропъра пътъ на мотора си въ всички страни. Отъ неговия синъ Ойгенъ Дизелъ знаемъ всички драматичната история на живота на бащата, и какъ трагично завърши тази борба и този животъ. Филмътъ, който се базира на тази биография, и чието сценаріо е написано отъ Франкъ Тисъ, Герхардъ Лампрехтъ и Рихардъ Риделъ, прекрѣсва живота въ момента на победата въ патентовия процесъ и го овѣнчава съ безпримѣрния победоносенъ ходъ на Дизеловия моторъ.

Дизелъ бѣ, безъ съмнение, единъ отъ най-гениалнитѣ техници, каквито ни е давалъ свѣтътъ. Неудачитѣ не бѣха въ състояние да го обезкуражатъ. Когато амониачниятъ моторъ, върху който бѣ работилъ цѣли шестъ години, не даде това, което очакваше отъ него, то той чисто и просто не го направи достойно. Той не искаше да занимава свѣта съ блѣфове. Когато му стана известенъ пътъ, който трѣбна да следва, то той не се отклони вече отъ своитѣ цели. По този начинъ филмътъ се превръща въ балада на единъ борчески животъ. Въ редицата на голѣмитѣ биографически филми, този филмъ заема едно наистина почетно мѣсто. Въобще това е първиятъ филмъ, който се занимава съ единъ великъ техникъ и изобретател. Трудната техническа тема е много ловко встроена въ житейската борба и се развива по начинъ, който просто приковава изцѣло вниманието и на не-техника. Такъвъ бѣ случая и съ отличната биография на Дизелъ. Филмътъ, естествено, представя и образи, които заедно съ Дизелъ водѣха борбата за неговия моторъ. Така че неговата борба намира отражение въ действията и въ скептицизма и на другитѣ. Понеже Дизелъ бѣ човѣкъ извънредно топлосърдеченъ, който много държеше на брака и на семейния животъ, то филмътъ можа да засегне и тази сфера, като важенъ неговъ житейски полюсъ, и да представи прелестни картини отъ другата, буржоазна страна на живота му както и отъ неговата душевна привлекателностъ. Лампрехтъ е разрешилъ много щастливо тази задача. Тѣкмо тази частъ отъ филма подсилва германския характеръ на този животъ. Тукъ намира изразъ не само окрилиятъ идеализмъ и непоколебима упоритостъ, но и силата

на германския нравъ: храброто другарство въ единъ образцовъ бракъ и чувството на привързаностъ въ единъ богатъ семеенъ животъ. Филмътъ съ голѣма сръчностъ представя момента на зараждащия се технически интересъ у младия Рудолфъ Дизелъ. Той представя като блестяще победно тържество на германската техника момента, въ който моторътъ бива за пръвъ пѣтъ пуснатъ въ действие. Атмосферата е наистина единъ свѣтъ на труда и на другарство между изобретателъ и ръководителъ на предприятието, и между изобретателъ и работници. А независимо отъ това, радостта на далновиднитѣ инженери и инстинктивното знание на работниците сж изразени въ една великолепа игра. Хансъ Ото Боргманъ е успѣлъ да изкове отъ първитѣ удари на новия моторъ една ритмична и мелодично fasciniраща победна пѣснь. Но тѣкмо епичното развитие на драматичнитѣ основни линии, изразени съ едно тѣкно чувство, предава на филма неговата богата образностъ, безъ да издребнява въ отдѣлни епизоди.

Картината на представения животъ представлява една чудесна завършеностъ, което, естествено, е заслуга не само на режисурата, но и на главния интерпретаторъ Вили Биргелъ. Биргелъ предава вѣрно както страстнитѣ пориви, така и яснотата на характера, енергичния духъ както и властическото чувство на съзнание за високата роля на пионера, топлото чувство на семейна привързаностъ, както и широко общителенъ духъ. Неговата игра отразява по убедителенъ начинъ енергията и богатството на гения. Въ една ефикасна смѣсца отъ мадро превъзходство и смѣлъ духъ Паулъ Вегенеръ представя великолепия образъ на директора Бугъ, единъ мъжъ, който допринася много за осмисляването на идеята. Йозефъ Зиберъ, съ своята вѣра въ дѣлото е непоколебимиятъ помощникъ на Дизелъ, човѣкъ съ твърда рѣзка въ техническата областъ, доверенъ другаръ въ завода, докато Хилда Вайснеръ въ ролята на Марта Дизелъ предава дълбоко впечатлителния образъ на другаръ въ душевната сфера. Ерихъ Понто е гениалниятъ баща Дизелъ, Хайрихъ Троксбюммеръ — предприемчивиятъ Круппъ, Вернеръ Пледатъ — безгрижниятъ самодоволенъ професоръ Линде, Карлъ Хайнцъ Персеръ — чевръстиятъ инженеръ Шоерманъ, Хайрихъ Марловъ — високомерниятъ професоръ Людерсъ, Артуръ Шрьо деръ — топлосърдечниятъ приятелъ Лукзианъ Фогелъ.

Зрителитѣ бѣха презъ всякото време подъ дълбокото обаяние на този филмъ. Бурнитѣ аплодисменти бѣха най-красноречивото доказателство за това.

Вилхелмъ Вестекеръ

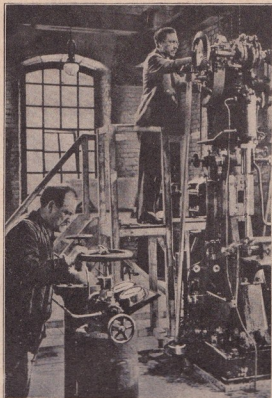
Издава „Fremdsprachendienst“-Verlag G. m. b. H. — Berlin • Редактира комитетъ. Адресъ: Berlin, Kneesebeckstr. 28

Рекламно бюро: Gesellschaft für Auslandswerbung m. b. H., Berlin NW 7, Friedrichstrasse 154 —

За България рекламитѣ приема: Интра о. о. д-во, София, Врабча 2

Нови абонати за сега не се приематъ.

Давамъ подъ: August Pries GmbH. in Leipzig

Изъ новия

германски

филмъ „Дизель“

